

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

III. Qumodo Ethica & Politica sint Medicina & vera naximaq Musica

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

pertinere, ut quidem definitionis & divisionis efficacia vocabulorum simplicium naturam investiget: deinde adhibeat hæc vocabula, tanquam cæmenta & materiem seu sylvulam ad orationis molem construendam, necessariamq; conclusionem consiciendam. 2. quod ibidem dicit: Illam qui peritè novit & interrogare & respondere voco Dialecticum: ubi ratione interrogandi & respondendi vim differendi circumscribit. 3. quod in Phædro apud eum Socrates inquit: Si alium quempiam existimarem, ea naturæ bonitate præditum, ut unum & multa, eo quem notavimus modo, designare posset: hujusego, ut divini, vestigia læctarer. Eos autem, qui hoc præstare possunt, commodo incommodove vocabulo appellem, Deus novit. Voco autem hæctenus DIALLECTICOS. Sed quò prolabimur? Ad Ethica redeamus. Volui autem hoc de Dialectica Platonica in medium, datam mihi occasione ex tractatione propositæ quæstionis, afferre: quòd sciam paucos hic Platonem dextrè solideque intelligere, & ipse quoque aliquando à vera ejus intelligentia aberraverim.

III.

*Quomodo Ethica & Politica sint Medicina & vera
maximèq; Musica.*

MEDICA

MEDICINA *ἰατρικὴ* seu artis & Ethicæ digna consideratione est cōvenientiæ. Ut enim medicina est ægritudinum corporis expultrix: Sic Ethica morborum animi. Ut medicina mediocritate seu moderatione ciborum & exercitiorum corpora servat, quæ defectu & excessu corrumpuntur & intereunt: Ita Ethica mediocritate & temperatione actionum servat integritatem animi, quæ labefactatur vel tollitur actionum exuperantia & offensione. Quod corpori, in quo Medicus versatur, est sanitas: Hoc animo, in quo Ethicus occupatur, est felicitas. Quod in corporibus est robur & vires: Id in animo sunt virtutes. Sic & inter Musicam & politicam pulcherrima intercedit similitudo & cognatio. Ut enim Musica temperantur voces & soni, ut, quamvis natura inter se differant, attamen quoad harmoniam mirificè consentiant: Ita fortis ac temperantis ratio & appetitio (*ἀρετικὸν*) ut distinguantur, attamen ad honesta simul conspirant. Omnia, inquit Aristot. i. Ethic. nempe in fortibus ac temperatis hominibus, rationi consonant. Sic præclare Cic. in lib. 2. de Rep. adducente hunc locum August. de civitate Dei, lib. 2. c. 21. Ut in fidi-

Virtutes
morales
medeorum
virtuosas
fectibus.

In Musica
nihil est
πλημμελὲς
inconcinnū
inordinatum

eruditæ

diffonum,
discrepans:
Sic & in E-
thica.

eruditæ ferre non possunt: Isq; concentus et
dissimilimarum vocum moderatione con-
cors tamen efficitur & congruens. Sic ex sum-
mis, & mediis & infimis ordinibus, ut sonis,
moderata ratione civitatem consensu dissi-
millimorum concinere: & quæ harmonia à
Musicis dicitur in cantu, eam esse in civitate
concordiam, arctissimam atq; optimam omni
in Repub. vinculum cœmunitatis, eamq; sine
iustitia nullo pacto esse posse. Huc usq; Cic.
Quare verò Plato Ethicam vocat veram &
μεγίστην μουσικὴν maximam Musicam? &c. Quia
Ethica agit de *ευαρμυσία* quadam morum animi
ἁρμονία. Ut ars canendi de sonorum, vocum,
fidium harmonia: sic hæc Musica prorsus di-
vina de concordia inferiorum & mediarum
animi partium cum ratione seu *ἁρμονικῆ* agit.
Vide 3. Platonis de Repub.

 IIII.

An bene moratis seu viris bonis Ethica proficit?

Affirmatur.

NECESSARIUM est, inquit Aristoteles, pulchre
moribus institutum esse, qui futurus est
idoneus, id est, utilis auditor de honestis
& iustis, deq; aliorum virtutibus. At qui bene
morati sunt, iis videtur Ethica nihil prodes-
se, ut remedia nihil profunt sanis. Resp. Ni-
hilominus bene institutis Ethicam prodesse
Nata